

MEEDOEN MET JE EIGEN GELD!

Beïnvloedt de deelname aan informele spaar- en leengroepen, genaamd CAF-groepen, je welzijn? Deze vraag houdt Julie-Marthe Lehmann bezig in haar promotieonderzoek dat zij uitvoert als lid van de kenniskring Financial Inclusion and New Entrepreneurship, begeleid door lector Klaas Molenaar in samenwerking met Baukje Prins van het lectoraat Burgerschap en Diversiteit.

In de komende twee jaar wil je zes CAF-groepen opzetten. Met welk doel?

‘Door informeel te sparen en te lenen binnen een CAF-groep, stimuleer je elkaars spaargedrag. Gebruikmakend van de in het Zuiden ontwikkelde *capability approach* van ontwikkelingseconoom en Nobelprijswinnaar Amartya Sen onderzoek ik in hoeverre de deelname aan zo’n groep het welzijn van de mensen in Nederland beïnvloedt.’

Wat houdt die capability approach in?

‘Deze theoretische benadering focust zich op de mogelijkheden en vrijheden die je als individu hebt om iets tot stand te brengen of iets ten goede in je leven te veranderen. Die mogelijkheden kunnen leiden tot *financial inclusion*. Door ze binnen een vast groepsverband te exploiteren, kan ook meer *social inclusion* ontstaan.’

Hoe functioneren die CAF-groepen?

‘We horen alleen maar over bezuinigen. Hoe verwezenlijk je dan je droom of bouw je een financieel vangnet op voor noodgevallen? Actief gezamenlijk sparen kan daarbij helpen. Los van een bankinstelling legt ieder groepslid per maand een bedrag aan spaargeld in. Een ander kan indien nodig een lening nemen. De groep keert elk lid één keer per jaar het spaargeld uit.’

Je doet participierend actieonderzoek.

Wat is jouw rol in zo’n groep?

‘Ik ben groepscoördinator én onderzoeker. Voortdurend observeer ik, reflecteer ik en pas ik aan. Iedere groep start ik met een workshop en individuele interviews. Na zes en na twaalf maanden laat ik de groepsleden zichzelf evalueren volgens *Participatory Action Research* (PAR), een methode die tot nu toe voornamelijk in het Zuiden wordt toegepast. Bij iedere groep ben ik de eerste vijf à zes sessies aanwezig.’

Welke verwachtingen heb je van het onderzoek?

‘Ik denk aan te tonen dat gebruik van geld niet alleen ‘problemen’ veroorzaakt, maar vooral ook veel mogelijkheden biedt voor mensen in de buurt en in de samenleving als geheel. Geld moet weer dichterbij de mensen komen te staan.’

Waarin ligt de toegevoegde waarde van je onderzoek?

Een brede doelgroep, vooreerst vooral in Den Haag, kan ervaren hoe geld een sociaal en positief bindmiddel wordt. Methodologisch en theoretisch is sprake van *south north knowledge transfer*: in het Zuiden ontwikkelde methoden en theorieën pas ik toe in mijn onderzoek.’ ■

